

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorálteológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Teológiai licenciátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Egyháztan						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Székely Dénes						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Székely Dénes						
2.4 Tanulmányi év	2019/20	2.5 Félév	II.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					15
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					20
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					10
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					4
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	125				
3.8 A félév össz-óraszama	56				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• nincs
4.2 Kompetenciabeli	• nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• tábla, térkép, vetítő
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• tábla, térkép, vetítő

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> Az Egyházat azok alkotják, akik megkeresztelkedtek, és megvallják Jézus Krisztusba vetett hitüket. A legáltalósbb meghatározást a II. Vatikáni Zsinat adta: az Egyház „Isten népe”. A szentírási megalapozás után tárgyaljuk az Egyház lényeges tulajdonságait, azaz ismertetőjegyeit. A téma keretén belül rámutatunk arra, hogy a zsinat szellemében valóban szüksége van a „folytonos megtisztulásra” (LG 8) ahhoz, hogy az Egyház az üdvösség eszköze lehessen. Korunk egyik legsürgetőbb egyháztani kérdése az <i>ökumenizmus</i>, amelyben döntő fordulatot hozott a II. Vatikáni Zsinat az <i>Unitatis redintegratio</i>, az ökumenizmusról szóló határozatával, valamint a későbbi megnyilatkozásokkal. Az új utak és lehetőségek elemzése után bemutatjuk a hagyományos egyházi struktúrát: pápa, püspök, pap, valamint a laikusok szerepe az Egyházban.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> vallásismeret egyháztörténeti ismeretek teológiai (dogmatikai) ismeretek

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> Az Egyház fogalma, alapítása, ismertető jegyei és szükségessége az üdvösséghez.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Párbeszéd más egyházakkal: ökumenizmus a II. Vatikáni Zsinat és a későbbi egyházi megnyilatkozások szellemében.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az Egyház meghatározása és célja	előadás, magyarázat	fogalomtisztázás
Az egyháztan rövid története	előadás, magyarázat	Protestáns egyházfogalom
Isten népe az Ószövetségben	előadás, magyarázat	
Isten népe az Újszövetségben	előadás, magyarázat	
Az Egyház alapítása és Krisztus kapcsolata Egyházával	előadás, magyarázat	Szentírási helyek
Egyház és üdvösség	előadás, magyarázat	Az üdvösség fogalmának tisztázása
Az Egyház lényeges tulajdonságai: egy, szent, katolikus, apostoli	előadás, magyarázat	Egyszerre szent-bűnös
Az egység útján: ökumenizmusról szóló dekrétum „Unitatis Redintegratio”	előadás, magyarázat	Egyházi álláspont változása, fejlődése

Jog és hatalom az Egyházban: klerikusok és laikusok	előadás, magyarázat	A kettő egymáshoz való viszonyulása
Pápai primátus: történeti fejlődése	előadás, magyarázat	I. Vatikáni Zsinat és II. Vatikáni Zsinat
Pápai tévedhetetlenség	előadás, magyarázat	
A püspöki kollégium	előadás, magyarázat	kollegialitás
Pap és diakónus	előadás, magyarázat	
Krízis és megújulás az Egyházban	előadás, magyarázat	

Könyvészet:

CSERHÁTI FERENC, *Az egyházzal vagy nélküle*, München 2004
 CSERHÁTI JÓZSEF, *Az Egyház és szentségei*, Budapest 1972
 CONGAR, YVES, *Szeretem az egyházat*, Budapest 1994
 DULLES, AVERY, *Az egyház modelljei*, Budapest 2003
 ELŐD ISTVÁN, *Vallás és egyház*, Budapest 1981
 GÁNÓCZY SÁNDOR, *Az Egyház*, Róma 1980
 HUBERT JEDIN, *A zsinatok története*, Budapest 1998
 KERESZTY RÓKUS, *Bevezetés az Egyház teológiájába*, Budapest-Bécs 1998
 KRÁNITZ MIHÁLY, *Az Egyház. Alapvető hittan III.*, Budapest 1999
 RATZINGER, JOSEPH, *A föld sója. Kereszténység és Katolikus Egyház az ezredfordulón*, Budapest 1997
 SZABÓ FERENC, *Henri de Lubac az Egyházról*, Róma 1972
 SZÉKELY Dénes, *Isten népe*, Kolozsvár 2012.
 ZAMFIR KORINNA, *A katolikus-protestáns egyháztani párbeszéd eredményei*, Kolozsvár 2007.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Az Egyház mint közösség (Communio)	előadás, beszélgetés	
Az Egyház szentsége	előadás, beszélgetés	
Egyház és evangelizáció	előadás, beszélgetés	
Demokrácia az Egyházban	előadás, beszélgetés	
Új utak az ökumenizmusban	előadás, beszélgetés	
A pápa és a püspökök testülete (Collegium episcoporum)	előadás, beszélgetés	
Cölibátus (Papi nőtlenség)	előadás, beszélgetés	
A nők papsága	előadás, beszélgetés	

Könyvészet

ADAM, Karl, *A katolicizmus lényege*, SZIT., Budapest 1936
 ALISTER E. McGRATH, *Bevezetés a keresztény teológiába*, Budapest 1995
Az evangélikus-római katolikus Közös Nyilatkozat a megigazulás tanításáról és ünnepélyes aláírásának dokumentumai, Budapest 2000
 BABOS István, *Az Egyház: Krisztus szentsége*, in: *Szolgálat* 20 (1973) 29-35
 BALTHASAR, Hans Urs von, *Solo l'amore è credibile*, Roma 1982
 BÉKÉS J. Gerard, *Eucaristia e Chiesa. Ricerca dell'unità nel dialogo ecumenico*. Edizioni Piemme, Casale Monferrato 1985
 BENI, Arialdo, *La nostra Chiesa*, Firenze ⁵1981

BLASETTI, Lorenzo, *La chiesa immagine dell'uomo*. Il massimo della diversità per il massimo della comunione, Cittadella Editrice, Assisi 1989

BUZALIC, Alexandru, *Ekklesia*, Blaj 2005

CONGAR, Yves, *Diversità e comunione*, Assisi 1983

CONGAR, Yves, *Il segno del tempio*, Torino 1963

GÁL Ferenc, *A kinyilatkoztatás fényében*, Budapest 1971

GÁL Ferenc, *Zsinat és korforduló*, Budapest 1968

GALOT, Jean, *Teologia del sacerdozio*, Firenze 1981

JÁKI Szaniszló, *A papi cölibátus teológiája*, Budapest, Agapé-Ecclesia, 1998

JÁKI Szaniszló, *Az ország kulcsai*, Budapest, Ecclesia, 1992

JÁKI Szaniszló, *Krisztus, egyház, tudomány*, Jel Kiadó, Budapest 1992

KEHL, Medard, *Die Kirche. Eine katholische Ekklesiologie*, Echter, Würzburg 1992

KRÁNITZ Mihály (Szerk.), *A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai negyven év távlatából 1962-2002*, Budapest 2002

KÜNG, Hans, *A katolikus egyház*, Budapest 2005

LANE, Tony, *A keresztény gondolkodás rövid története*, Harmat-Kálvin, Budapest 2003,

LOHFINK, Gerhard, *Milyenek akarta Jézus a közösséget?*, Egyházfórum 4, Luzern 1990

LUBAC, Henry de, *Betrachtung über die Kirche*, Verlag Styria, Graz-Wien-Köln 1954

MARGA, Irimie, *În dragoste și adevăr*. Dialogul teologic oficial ortodoxo-catolic, de la Rodos la Balamand. Studii teologice, Pitești 2000.

MIHÁLYI Gilbert, *A társadalom megújítása Krisztusban*, Budapest 1991

MIHÁLYI Gilbert, *Új módon vagyunk Egyház*, Budapest 1998

MONDIN, Battista, *Le nuove ecclesiologie*, Roma 1980

MÜLLER, Gerhard Ludwig, *Katolikus dogmatika a teológia tanulmányozásához és alkalmazásához*, Kairosz Kiadó, Budapest 2007

NEUNER, Peter, *Breve manuale dell'Ecumene*, Queriniana, Brescia ²1988

NEUNER, Peter, Kirchen und kirchlichen Gemeinschaften, in M. RAINER (szerk.), Dominus Iesus. Anstößige Wahrheit oder anstößige Kirche? Dokumente, Hintergründe, Standpunkte und Folgerungen, LIT, Münster ²2001

PIETRO BRUNORI, *A katolikus egyház*, Budapest 2002

RAHNER, Karl, *Die anonym Christen*, Schriften zur Theologie VI, Einsiedeln-Zürich-Köln, ⁴1964

RATZINGER, Joseph, (XVI. BENEDEK PÁPA), *A közép újra felfedezése*, Szent István Társulat, Budapest 2008.

RÓZSA Huba, *Az izraelita honfoglalás kérdése a modern biblikus kutatás tükrében*, Budapest 1995

SCHMAUS, Michael, *Der Glaube der Kirche*, II. köt., München 1970

SCHNACKENBURG, Rudolf, *Die Kirche im Neuen Testament*, Freiburg 1961

SCHNEIDER, Theodor (szerk.), *A dogmatika kézikönyve*, Vigilia Kiadó, Budapest 1997

SCHÜTZ Antal, *Dogmatika. A katolikus hitigazságok rendszere*, II. kötet, Budapest ²1937

SULLIVAN, Francis A., *Il Magistero nella Chiesa cattolica*, Cittadella Editrice, Assisi 1986

SULLIVAN, Francis A., *Noi crediamo la Chiesa*, Piemme, Casale Monferrato, 1990

SZABÓ Ferenc, *H. de Lubac. Y. Congar*, Róma, 1976

SZABÓ Ferenc, *Keresztény gondolkodók a XX. században*, Agapé, Szeged-Budapest 2004

SZEGEDI László, *Útkeresés az Egyházban*, Budapest 1994
 TOMKA Ferenc, *Az Egyház bűnei?* Budapest 2000
 TÖRÖK István, *Dogmatika*, Amsterdam 1985
 VERMES Géza, *Jézus és a judaizmus világa*, Budapest 1997
Világvallások. Képes enciklopédia, Budapest 1999
 WALDENFELS, Hans, *Kontextuelle Fundamentaltheologie*, Paderborn 1985
 XVI. BENEDEK PÁPA, *Az Egyház apostoli arca*, Szent István Társulat, Budapest 2008

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- egyéb teológiai tantárgyak tanításához az ismeretek megalapozása
- a helyes egyházi szemlélet formálása

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Első vizsgaidőpontban	záróvizsga	2/3
10.5 Szeminárium	szemeszter idején		1/3
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • Az előadott kurzus és szeminárium keretén belül feldolgozott anyag általános ismerete, esetlegesen a tanár rávezetésével 			

Kitöltés dátuma

2019. május 8.

Előadás felelőse

Dr. Székely Dénes

Szeminárium felelőse

Dr. Székely Dénes

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2019. május 8.

Intézetigazgató

Dr. Oláh Zoltán